

GROWTH EN FIXED MINDSET?

DOEL

Stimuleren van zelfvertrouwen bij leerlingen door het gebruik van groeigerichte feedback en het bieden van kansen op succeservaringen.

WERKWIJZE

- 1) Bekijk onderstaande TED-talk met Carol Dweck.
https://www.ted.com/talks/carol_dweck_the_power_of_believing_that_you_can_improve?language=nl
- 2) Lees onderstaande **quotes** en bekijk dan de reflectievragen.

REFLECTIEVRAGEN

- Welke mindset heb jij zelf? Heb je dezelfde mindset op alle vlakken?
- Welke uitspraken van leerlingen herken je?
- Welke mindset zit er achter de uitspraken?
- Zeggen deze uitspraken iets over de mindset van de leraar in kwestie?
- Ken je uit je eigen praktijk leerlingen met een fixed mindset? Waaraan merk je dat?
- Ken je uit je eigen praktijkervaring leerlingen met een growthmindset? Waaraan merk je dat?

QUOTES (uit interviews afgenomen tijdens het Procrustesonderzoek met leerlingen uit de eerste graad secundair onderwijs)

Quotes stress – fixed mindset

I: En kan je eens een drietal situaties of momenten opnoemen waarin jij je onzeker voelt?

L: Ja da was zo, in het begin van het jaar bijvoorbeeld toen ik naar hier kwam, toen voelde ik mij zo heel onzeker in deze grote school, want het is zo een beetje een doolhof. En ja ik had zo een beetje schrik van de groten hier enzo, ma ja, ik ben nie zo vaak, alé, da ik da zelf beseft dan. Bij een, ik heb rap zoiets, ook als ik aan het studeren ben dan heb ik wel zoiets van da ik denk van “aah, ik heb da nog nie goed onder de knie”, ma da ik daarna dan wel een goeie toets soms terugkrijg. Dus dan ben ik wel blij daarna. En dan ja, toch wel wa onzeker geweest denk ik.

I: En in welke 3 situaties ben je gemakkelijk onzeker?

L: Euhm, soms als ik een grote toets van wiskunde heb of als ik een examen van een vak heb da ik moeilijk vind ofzo.

I: Ja. Dus vooral met examens.

L: Ja. (lacht)

I: En kan je eens drie situaties noemen waarin je je onzeker voelt?

L: Bij presentaties, of als je moet antwoorden voor heel de klas en je weet het antwoord niet, dan is dat zo van ‘ahnee’.

I: En vind je het leuk om nieuwe zaken te verkennen of te beleven of nieuwe dingen uit te proberen?

L: Euhm, ja ik vind het wel leuk om nieuwe dingen te leren, ma wa ik soms nie leuk vind da als ge het nie snapt dat de leerkrachten daar nie altijd voor u zijn of dat u klasgenoten het vervelend vinden da ge de hele tijd blijft hangen bij die vraag. En als ze dan ook over u beginnen te roddelen van ‘aaah hebt ge da gezien, heeft die nu echt geen hersens’ want ik weet hoe het is om gepest te worden, da heb ik al vaak meegemaakt, dus ik weet wa ze allemaal kunnen zeggen. ...

I: En krijg jij voldoende tijd en ruimte om dingen te verkennen, om nieuwe dingen uit te proberen?

L: Nie altijd, zoals ik al zei als ge een oefening nie snapt dan geven ze u meestal nie echt de tijd of dan leggen ze het nooit echt uit, ma ja dan vraag ik het altijd thuis wel eens, want mijn mama die is leerkracht geschiedenis, aardrijkskunde en Nederlands, dus ja die snapt daar wel iets van, ma meestal krijg ik wel genoeg tijd om het in mijn hersens te laten rondraaien.

I: En wat vind je daarvan als ze jou niet genoeg uitleg geven, als ze daar geen tijd voor hebben?

L: Euhm, dan vind ik da heel vervelend, want ik zou het graag willen weten, want als ge het nie snapt en ge zit te lang na te denken dan roepen ze op u, bijvoorbeeld bij Mevrouw ..., mijn

Frans leraar en ja, da's wel vervelend.

I: Ja, je vindt het vooral vervelend. Je wil eigenlijk iets leren, maar je krijgt de tijd er niet voor.

L: Ja, of ge snapt het echt niet, ma ze zijn al verder en ge krijgt nie de kans om een vraag te stellen. Da is heel vervelend.

I: Kan jij zo eens drie situaties noemen waarin jij je meestal zelfzeker voelt?

L: Als ik een goede toets heb, dan ben ik wel zeker.

I: En verder?

L: Als ik nieuwe vrienden heb gemaakt, dat voel ik me ook zelfzeker. Als de les goed gaat, want als ik niet mee ben, dan vind ik dat niet fijn.

I: Kan jij eens drie situaties noemen waarin dat jij je meestal zelfzeker voelt?

L: Bij een toets, bij een toets ben ik soms wel eens bang of die goed gaat zijn.

I: Voel je je dan zelfzeker of onzeker?

L: Onzeker

I: En in welke situaties voel jij je onzeker?

L: Ja, als het talen zijn, want da kan ik nie goed. Euhm, ja zo echt als ge ergens helemaal nieuw zijt en ge niemand kent. En ja, voor de rest ja, ik bedoel, als ge bijvoorbeeld voor een toets moet studeren en ge hebt een toets en het lukt nie zo goed.

I: En kan je eens drie situaties noemen waarin je je soms onzeker voelt?

L: Bij de examens vooral. Bij sommige antwoorden die ik moet geven op vragen.

I: In de les ook?

L: Ja. En het derde ...

I: En die antwoorden die je moet geven zoals je daarnet zei, is dat dan wanneer je het antwoord niet weet dat je je onzeker voelt?

L: Allebei

I: Vooral als je in de klas iets moet zeggen?

L: Ja, dat als het fout is dat ze je dan misschien gaan uitlachen ofzo.

I: En kan je ook 3 situaties noemen waarin je je gemakkelijk onzeker voelt?

L: Bij Frans, want ik kan da echt niet. Vooral op school als ik toetsen moet maken.

I: En zijn er ook situaties waarin je je onzeker voelt?

L: Euhm, wacht hé. Euhm, mag da ook bij een vak zijn ofzo?

I: Ja dat mag alles zijn.

L: Euhm, ja wiskunde vind ik nie zo, ja kan ik ook nie echt goed. En dus ja als ge dan een antwoord nie weet, wa da juist is ofzo. En ook zo ja, als ik een toets heb gemaakt ma die ging nie zo goed.

I: En zijn er nog momenten waarop jij je onzeker voelt?

L: Euhm, iets zeggen op school. Iets zo in de klas zo zeggen en ge weet het eigenlijk nie en dan helemaal awkward en zo kijken en euhm, ja da vind ik echt een onzeker moment.

I: Oké, goed. En kan je me eens drie situaties geven waarin je je onzeker voelt?

L: Bij spreekoefeningen. Bij echt grote keuzes die we moeten maken.

I: Dus je voelt je bijna altijd goed op school. En hoe komt dat?

L: Omdat ik nu veel betere vriendinnen heb dan vorig jaar. Wanneer ik ga aankomen dan denk ik ook altijd da ik te laat ga zijn, ma ik ben nog nooit te laat aangekomen. En euhm, dan ben ik ook wel wa gestresst, ma wanneer ik er dan ben dan denk ik 'ok les, ma straks is het speeltijd en dan ga ik kunnen lachen en spelen met mijn vriendinnen' en dan tijdens de speeltijd ontspant ge u dan heel hard en dan voelt ge u goed.

I: Ja inderdaad, of als je iets moet vragen en je durft niet goed. Zijn er zo nog zaken?

L: Meestal als ik, ja, een toets maak die ik niet geleerd heb.

I: En kan je drie situaties opnoemen waarin je je onzeker voelt?

L: Als ik zo moeilijke oefeningen moet maken die ik nie zo goed kan. Ja bijvoorbeeld op school van die dingen en dan ja dan voel ik mij nie zo zelfzeker, dan denk ik da ik zo alles ga fout doen enzo.

I: Ja. Da zijn toch al een paar dingen hé. En met wat van jezelf ben je minder tevreden?

L: Euhm, als ik soms te weinig zelfvertrouwen heb ofzo. Dan denk ik soms al da ik iets helemaal nie goed doe ofzo op da moment.

I: Uhu.

L: Ja, dan ben ik wel een beetje ontevreden over mezelf.

I: Ja. Dus op de momenten dat je niet zo zelfzeker bent, dat je een beetje minder zelfvertrouwen hebt.

L: Uhu.

I: Ja. Zijn er nog zo 'n dingen?

L: Ja, als ik een slechte toets heb soms.

I: En kan je dan ook eens drie situaties noemen waarin da je je onzeker voelt?

L: Ja als ik bijvoorbeeld, soms bij Latijn die testjes van vocabularium en ik heb da nie zo goed kunnen leren en dan weet ik nie veel woordjes, dan voel ik mij soms ook wel wa onzeker.

3) Bekijk je **eigen feedbackstijl** eens

- Bekijk de commentaren die je gegeven hebt op bij evaluatiemomenten eens heel kritisch. Geef je feedback op resultaat of op proces?
- Herformuleer de commentaren zo dat ze growth mindset stimuleren en de leerling tonen dat je in zijn groeipotentieel gelooft.
! Tip: vervang adjectieven en substantieven (*mooie tekst* zegt iets over product) door bijwoorden en werkwoorden (*knap geschreven* zegt iets over proces)

Opmerking: het geven van feedback kan je ook bekijken in het licht van de **zelfdeterminatietheorie** en van **zelfregulerend leren**. Als je er toch mee bezig bent, is het interessant om ook die aspecten eens te onderzoeken.

4) Het belang van **succeservaringen**

Werkvragen:

- Wanneer ervaar jij succes in de klas?
- Is het belangrijk voor jou om succes te ervaren?
- Ga je soms zelf op zoek naar succeservaringen? Waar?
- Wat is een succeservaring voor leerlingen volgens jou?
- Noem enkele succeservaringen bij leerlingen die je hebt gezien.
- Uit een succeservaring zich bij alle leerlingen op dezelfde manier?
- Zet je bewust in op het bieden van kansen op succeservaringen?
- Hoe doe je dat dan?
- Op welke vlakken laat jij leerlingen succes ervaren? Enkel op de inhoud van je vak of ook op het vlak van samenwerken enz...?
- Kan een leerling zelf op zoek gaan naar succeservaringen in jouw klas? Hoe?